

Utbildnings- och kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Utredningsavdelningen
Karin Holmvall
YTTRANDE
2005-09-20
Reg.nr 13-2743-05

Betänkandet Tolkutbildning – nya former för nya krav

Högskoleverket har anmodats yttra sig över betänkandet av utredningen om kontakttolkar (SOU 2005:37) U2005/4605/SV.

Högskoleverket ställer sig positivt till att på ett nationellt plan strukturera, formalisera och kvalitetssäkra utbildningen till kontakttolk.

Utgångspunkter för Högskoleverkets yttrande

Förslagen som presenteras i betänkandet är tillfälliga lösningar för att på kort sikt möta ett ökat behov av kontakttolkar. Högskoleverkets synpunkter utgår ifrån detta. Högskoleverket ser förslagen som en god början på ytterligare kvalitetsutveckling och tydligare ansvarsfördelning. Det har i flera avseenden varit svårt att få en klar bild av hur det kommer att se ut om förslagen genomförs. Det beror troligen på att det historiskt sett har saknats en helhetssyn för området och att aktörerna är flera med otydlig samordning.

Ett villkor för att förslagen ska kunna genomföras framgångsrikt är att Tolk- och översättarinstitutet (TÖI) ges alla de förutsättningar som är nödvändiga för att axla ett utvidgat ansvar.

Avsnitt 2.1 Reformerad kontakttolkutbildning

Högskoleverket tillstyrker förslagen om en reformerad kontakttolkutbildning. Förkunskapskrav är en självklarhet både för presumtiva studenter och för de som planerar utbildningen. En sammanhållen grundutbildning inom folkbildningen med definierad form och innehåll, tydliga kunskapsmål och slutbetyg/examination är av största vikt för att få till stånd nationellt likvärdiga utbildningar och hög utbildningskvalitet. Ett tydligt ansvar för TÖI att följa upp, utvärdera och utöva tillsyn är viktigt i det långsiktiga kvalitetsarbetet.

De föreslagna åtgärderna är viktiga i arbetet med att komma till rätta med det uppenbara glappet mellan dagens utbildning inom folkbildningen och Kammarkollegiets auktorisationsprov för kontakttolkar. Åtgärderna är även viktiga för att i någon mån synkronisera utbildningarna till kontakttolk som idag ges

under mycket varierande former, förutsättningar och av olika huvudmän. Tillsammans med en satsning på kvalitetssäkring bör en tydligare struktur av utbildningen även kunna underlätta såväl studievägledning som marknadsföring av utbildningen.

Avsnitt 2.2 Vidareutbildning av kontakttolkar

Högskoleverket tillstyrker förslagen om vidareutbildning av kontakttolkar då de bidrar till att nyttja den befintliga kompetensen som finns inom området och formalisera den. Det faller sig också naturligt att TÖI ansvarar för fördjupningskurser.

Avsnitt 2.3 Förslag till utbildningsinsatser 2005

Högskoleverket stöder förslaget på särskilda utbildningsinsatser inom rättstolkning. Verket ifrågasätter dock behovet av att permanenta preparandkurserna. Den grundläggande utbildningen till kontakttolk syftar till att studenterna ska klara auktorisationsprovet och Högskoleverket anser därför att preparandkurserna på sikt bör kunna avskaffas.

Avsnitt 2.6 Förbättrad statistik

Högskoleverket tillstyrker förslaget om förbättrad statistik då statistik är ett viktigt underlag för planering av utbildningen både med avseende på volym, innehåll och uppföljning.

Avsnitt 2.7 Forsknings- och utvecklingsarbete

Högskolelagen slår fast att all högskoleverksamhet ska bygga på ett nära samband mellan forskning och utbildning. Om högskoleutbildningen till kontakttolk på sikt ska expandera, vilket utredningen antyder, bör den således förankras i forskning på ett tydligare sätt än idag. Frågan om vid vilket eller vilka lärosäten en eventuell framtida forskarutbildning och professur ska vara förlagd bör i dagsläget lämnas öppen.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskansler Sigbrit Franke i närvaro av kanslichef Lennart Ståhle samt avdelningschef Håkan Forsberg efter föredragning av utredare Karin Holmvall. I beredningen av ärendet har även handläggare Margareta Blondell och utredare Sara Karlsson deltagit.

Sigbrit Franke

Karin Holmvall